
Sø- og Handelsretten

Årsberetning 2022

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	3
1.1. Kort om Sø- og Handelsretten	3
1.2. Kort om år 2022	3
2. Civile sager	4
2.1. Rettens kompetence	4
2.2. Tal for civile sager 2018 - 2022	5
2.3. Gennemsnitlige sagsbehandlingstider for civile sager	8
2.4. Særligt om sager om konkurskarantæne	9
3. Insolvensskiftesager	10
3.1. Rettens kompetence	10
3.2. Tal for insolvensskiftesager 2018 – 2022	10
3.3. Gennemsnitlige sagsbehandlingstider for insolvensskiftesager	11
4. Personale og organisation	12

Dette store maleri af Fregatten Jylland er malet af Wilhelm Bille i 1890.

1. Indledning

1.1. Kort om Sø- og Handelsretten

Sø- og Handelsretten er en specialdomstol, der behandler civile sager om udvalgte erhvervsretlige forhold for hele landet (Retsafdelingen) og skiftesager om insolvens i Storkøbenhavn (Skifteretten).

De civile sager i Retsafdelingen omfatter navnlig internationale handelsforhold, transportret, konkurrence-ret, markedsføringsret og IP-rettigheder, herunder patenter, varemærker, designs og brugsmodeller, samt principielle sager om ansættelsesret og ophavsret henvist fra byretterne.

Sagerne i Skifteretten omfatter navnlig konkurs, rekonstruktion, gældssanering, tvangsopløsning og konkurs-karantæne. Det geografiske område 'Storkøbenhavn' dækker retskredsene, der hører til Københavns Byret, Retten på Frederiksberg, Retten i Glostrup og Retten i Lyngby.

Sø- og Handelsretten har ca. 48 ansatte, som er samlet i rettens lokaler i Amaliegade 35 i København K. Retten arbejder på grundlag af Danmarks Domstoles samlede værdigrundlag og strategi.

Sø- og Handelsretten blev grundlagt i 1862 og har siden sin oprettelse haft det særlige kendetegn, at der i hovedforhandlinger i civile sager altid skal deltage to sagkyndige dommere og i særlige tilfælde fire. Retten har sin egen liste af i alt ca. 140 sagkyndige dommere, der udpeges for perioder af fire år ad gangen efter indstilling fra en række godkendte organisationer, herunder inden for erhvervslivet.

1.2. Kort om år 2022

Når vi ser tilbage på 2022, vil både rettens brugere og personale nok først og fremmest huske, at en renovering af varmeanlægget i hele Amaliegade 35 medførte, at store – og skiftende – dele af rettens lokaler var utilgængelige i cirka 6 måneder. Det betød ekstra høje krav til brugernes og medarbejdernes fleksibilitet, herunder fordi alle medarbejdere på skift var uden kontor, og fordi retslokaler og mødelokaler var lukket på skift. Alle klarede situationen meget flot til gavn for rettens brugere og arbejdsklimaet i retten.

Det fald i antallet af modtagne civile sager, som vi har set for årene 2018-2021 (hvor antallet faldt fra 243 til 160) er afløst af en stigning i antallet af sager fra 2021-2022 (fra 160 til 185). Vores sagsbehandlingstid er på omkring 16 måneder, og vi har i 2022 afsluttet 185 civile sager – altså præcis lige så mange, som vi har modtaget.

Antallet af konkurskarantænesager er fortsat meget højt. I 2022 modtog vi 872 sager. Takket være ekstra-bevillinger, herunder en konstitueret dommerstilling, har vi mulighed for at holde vores produktivitet på et tilsvarende højt niveau, og i 2022 fik vi således afsluttet 960 sager med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 5,7 måneder.

Også på Skifterettens område har produktiviteten været betydelig. I 2022 modtog vi i Skifteretten 8.675 sager og afsluttede 8.970 med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på 7,9 måneder.

I Skifteretten har vi i 2022 fortsat arbejdet målrettet med bemyndigelser til kontorpersonalet til at træffe afgørelser i sager uden tvist, ligesom arbejdet med digitalisering fortsat fylder en del i skifteretten. I 2022 har vi navnlig arbejdet med digitalisering af konkursberegnskaber og kæresager.

Ud over de konkrete sager sætter vi tid af til udvikling, vidensdeling og dialog med brugerne inden for alle sagsområder. På det civile område havde vi i 2022 møde med advokatrepræsentanter i vores dialogforum for civile sager, ligesom vi deltog i aktiviteter inden for blandt andet Søretsforeningen, Konkurrenceretsforeningen, Juridisk Forening, Foreningen Industriel Retsbeskyttelse, Nordisk Immaterielt Rättsskydd og Asso-

ciation of European Competition Law Judges. På Skifterettens møde område havde vi møde med advokatrepræsentanter i dialogforum for insolvens, ligesom vi deltog i dele af kuratorforeningens årsmøde og holdt møder med kuratorforeningens bestyrelse. Retten deltager også i det internationale arbejde i INSOL og har bl.a. en repræsentant i INSOL Europes "Judicial Wing".

Den fælles patentdomstol er et andet område, som vi har brugt en del tid på i 2022. Efter folkeafstemningen i 2014 træder patentdomstolen i kraft den 1. juni 2023, herunder med en lokal afdeling i vores lokaler i Amaliegade. Det er endvidere en del af de deltagendes landes bidrag, at de bidrager med administrativt personale i patentdomstolens første syv år, og det administrative personale, som Danmark bidrager med, er ansat i Sø- og Handelsretten. Endelig skal det nævnes, at Sø- og Handelsretten er repræsenteret i ét af de centrale udvalg i den fælles patentdomstol (Det Rådgivende Udvalg), som i 2022 har indstillet juridiske og tekniske dommere fra alle deltagende lande til i alt 85 dommerstillinger i den nye domstol.

Sø- og Handelsrettens Retssal B under renovering

2. Civile sager

2.1. Rettens kompetence

Sø- og Handelsretten er som nævnt en specialdomstol, der blandt andet behandler civile sager om udvalgte erhvervsretlige forhold for hele landet (Retsafdelingen).

Sø- og Handelsretten sættes derfor også uden for København, hvis det er mest hensigtsmæssigt for sagens oplysning eller parterne i øvrigt. Dette sker jævnligt og typisk i retslokaler ved de større byretter i Jylland.

De typer af civile sager, som skal eller kan behandles i SØ- og Handelsretten (rettens saglige kompetence), er beskrevet i retsplejelovens regler, særligt §§ 225 og 227, jf. § 15. Reglerne kan kort resumeres således:

Sagstyper som skal anlægges ved retten, jf. § 225, stk. 1:

- EU-varemærker, jf. varemærkelovens § 43 a
- EF-designs, jf. designlovens § 42

Sagstyper som kan anlægges ved retten eller henvises til retten fra en byret, jf. § 225, stk. 2, nr. 1 - 7:

- Internationale erhvervsforhold.
- Transport mellem erhvervsdrivende, herunder både sø-, land-, luft- og jernbanetransport.
- Forbrugerombudsmandens sager om lov om markedsføring og lov om finansiell virksomhed mv.
- Immaterielle rettigheder, herunder varemærker, designs, patenter, brugsmodeller og ophavsret til brugskunst eller edb-programmer m.fl.
- Konkurrenceret.
- Markedsføring mellem erhvervsdrivende.
- Forretningshemmeligheder mellem erhvervsdrivende.

Retten behandler desuden sager om midlertidige afgørelser om forbud og påbud, kaldet 'forbudssager', inden for de samme sagstyper, jf. retsplejelovens § 15, stk. 2, nr. 1, og kap. 40 m.fl.

Sager som kan henvises til retten fra en byret, hvis de er principielle, jf. § 227, stk. 1 og 2:

- Ansættelsesret: "... ansættelsesforhold mellem arbejdsgiver og deres ansatte ..., hvis sagen er af principiel karakter og fagkundskab til arbejdsmarkedsforhold har væsentlig betydning."
- Ophavsret: "... ophavsret, som ikke er omfattet af § 225, stk. 2, nr. 4, ... hvis sagen er af principiel karakter og fagkundskab til erhvervsforhold har væsentlig betydning."

Retten kan desuden behandle visse andre særlige typer af sager, herunder

- Sager om begrænsningsfonde, jf. sølovens kap. 12, jf. retsplejelovens § 15, stk. 2.
- Sager om ansvar for skade forvoldt af bunkerolie og om ansvar for olieskade, jf. sølovens kap. 9a - 10.

2.2. Tal for civile sager 2018 - 2022

Nedenfor ses tallene for henholdsvis modtagne, afsluttede og verserende civile sager i årene 2018 – 2022.

Tallene viser en stabil afvikling af de almindelige civile sager, dvs. 1. instanssager og forbudssager inden for SØ- og Handelsrettens særlige sagsområder (retsplejelovens §§ 225 og 227), som beskrevet ovenfor i 2.1.

Som anført viser tallene også, at faldet i antallet af civile sager fra 2018 – 2021 (fra 243 til 160) er afløst af en stigning fra 2021 – 2022 (fra 160 til 185).

Pga. nye sagskategorier pr. 1.1.2020 i domstolenes sagsportal (minretssag.dk) er tallene opgjort i 2 tabeller. Det er derfor ikke muligt at foretage direkte sammenligning af tallene i de enkelte sagskategorier mellem årene før og efter 2020.

Modtagne sager årene 2017 - 2022		2018	2019	2020	2021	2022
Civile sager i alt		1.106	1.074	1.159	945	1.121
1. instanssager. Sagskategorier indtil år 2019		243	206	191	152	177
	Handelssager År 2020: International ret, Transport og søfart	83	77			
	Varemærkesager År 2020: Ophavsret og eneret, Markedsføring	103	86			
	Patentsager År 2020: Ophavsret og eneret	18	7			
	Konkurrencesager	6	10			
	Markedsføringssager År 2020: Forbrugerbeskyttelse	0	1			
	Søsager År 2020: Transport og søfart	21	24			
	Funktionærsager År 2020: Ansættelsesforhold	12	1			
Modtagne sager fra år 2020 og frem				2020	2021	2022
Civile sager i alt				1.159	945	1.121
1. instanssager. Sagskategorier fra år 2020 og frem				191	152	177
	International ret			13	20	13
	Transport og søfart			70	54	67
	Ophavsret og eneret			74	56	62
	Forbrugerbeskyttelse			3	0	2
	Markedsføring			20	15	29
	Ansættelsesforhold			6	2	0
	Konkurrence			5	5	4
Øvrige sager		863	868	968	793	944
	Andre civile	3	1	5	8	8
	Insolvensproceduresager	17	33	18	23	24
	Forbudssager	53	45	39	41	40
	Konkurskarantæne	790	789	906	721	872

Note: Som følge af nye sagskategorier pr. 1. januar 2020 i domstolenes sagsportal (minretssag.dk) er tallene opgivet i to tabeller.

Afsluttede sager		2018	2019	2020	2021	2022
Civile sager i alt		778	753	1.810	1.080	1.203
1. instanssager. Sagskategorier indtil år 2019		229	222	213	200	177
	Handelssager År 2020: International ret, Transport og søfart	83	88			
	Varemærkesager År 2020: Ophavsret og eneret, Markedsføring	102	93			
	Patentsager År 2020: Ophavsret og eneret	11	14			
	Konkurrencesager	6	5			
	Markedsføringssager År 2020: Forbrugerbeskyttelse	1	0			
	Søsager År 2020: Transport og søfart	21	14			
	Funktionærsager År 2020: Ansættelsesforhold	5	8			
Afsluttede sager fra år 2020 og frem				2020	2021	2022
Civile sager i alt				1.810	1.080	1.203
1. instanssager. Sagskategorier fra år 2020 og frem				213	200	177
	International ret			36	18	18
	Transport og søfart			79	66	62
	Ophavsret og eneret			66	73	62
	Forbrugerbeskyttelse			0	0	5
	Markedsføring			22	29	19
	Ansættelsesforhold			6	4	3
	Konkurrence			4	10	8
Øvrige sager		549	531	1.597	880	1.026
	Andre civile	3	1	5	9	8
	Insolvensproceduresager	19	27	33	18	19
	Forbudssager	52	46	39	43	39
	Konkurskarantæne	475	457	1.520	810	960
Note:		Som følge af nye sagskategorier pr. 1. januar 2020 i domstolenes sagsportal (minretssag.dk) er tallene opgivet i to tabeller.				

Der arbejdes i Retssal A

Verserende sager		2018	2019	2020	2021	2022
Civile sager i alt		1.094	1.461	806	679	611
1. instanssager. Sagskategorier indtil år 2019		293	304	273	236	249
	Handelssager År 2020: International ret, Transport og søfart	110	95			
	Varemærkesager År 2020: Ophavsret og eneret, Markedsføring	99	91			
	Patentsager År 2020: Ophavsret og eneret	31	20			
	Konkurrencesager	17	21			
	Markedsføringssager År 2020: Forbrugerbeskyttelse	0	1			
	Søsager År 2020: Transport og søfart	27	27			
	Funktionærsager År 2020: Ansættelsesforhold	9	5			
	Ikke sagstypeopdelt*		44			
Verserende sager fra år 2020 og frem				2020	2021	2022
Civile sager i alt				806	679	611
1. instanssager. Sagskategorier fra år 2020 og frem				273	236	249
	International ret			35	39	35
	Transport og søfart			72	60	61
	Ophavsret og eneret			106	89	86
	Forbrugerbeskyttelse			4	4	1
	Markedsføring			30	17	29
	Ansættelsesforhold			5	4	3
	Konkurrence			21	16	15
	Andre civile	0	0	0	7	19
Øvrige sager		801	1.157	533	443	362
	Insolvensproceduresager	16	27	12	18	24
	Forbudssager	16	18	18	19	20
	Konkurskarantæne	769	1.112	503	406	318

Note: Som følge af nye sagskategorier pr. 1. januar 2020 i domstolenes sagsportal (minretssag.dk) er tallene opgivet i to tabeller.

2.3. Gennemsnitlige sagsbehandlingstider for civile sager

Nedenfor ses de gennemsnitlige sagsbehandlingstider for alle typer af civile sager for årene 2018 – 2022 opgjort i antal måneder. Generelt set er vi tilfredse med udviklingen, som går den rigtige vej.

Gennemsnitlige sagsbehandlingstider i måneder					
	2018	2019	2020	2021	2022
Civile sager i alt	11,4	12,4	13,2	8,4	7,9
§§ 225 og 227-sager	13,6	14,7	18,7	16,3	16,2
Forbud og påbud	4,6	4,4	5,0	6,4	5,8
Insolvensprocedure	16,1	12,2	11,6	12,1	8,5
Konkurskarantænesager	10,9	12,1	12,6	6,4	5,7

Afvikling af de mange sager kræver lidt pause og motion

2.4. Særligt om sager om konkurskarantæne

Nedenfor ses sagstal og udviklingen for sager om konkurskarantæne i årene 2014 – 2022.

Reglerne om konkurskarantæne blev indført i 2013, og de første sager kom til retten i 2014. Herefter er det gået stærkt med et stigende antal nye sager om konkurskarantæne hvert år, og betydeligt flere end de forudsatte i alt ca. 150 – 200 sager om året på landsplan, heraf ca. 1/3 til Sø- og Handelsretten.

I 2022 modtog retten 872 nye sager om konkurskarantæne og afsluttede 960 sager.

Den samlede aktuelle status efter afsluttede og modtagne sager i 2022 er således, at bunken af verserende sager er nedbragt med yderligere 88 sager, og at der pr. 31.12.2022 var 318 verserende sager.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for sager om konkurskarantæne er fra 2021 til 2022 blevet nedbragt fra 6,4 måneder til 5,7 måneder.

Særligt vedr. konkurskarantænesager:			
År:	Modtagne	Sluttede	Verserende
2014	117	18	99
2015	460	246	321
2016	412	369	368
2017	679	513	534
2018	789	534	789
2019	789	461	1117
2020	906	1520	503
2021	721	810	406
2022	872	960	318

Gennemsnitlige sagsbehandlingstider for konkurskarantænesager:	
År:	Antal måneder
2017	9,4
2018	10,9
2019	12,1
2020	12,6
2021	6,4
2022	5,7

3. Insolvensskiftesager

3.1. Rettens kompetence

Sø- og Handelsretten behandler som nævnt også alle insolvensskiftesager i Storkøbenhavn (Skifteretten). Skifterettens kompetence fremgår af retsplejelovens § 15, stk. 4, og konkurslovens § 4 samt selskabslovens § 225 for så vidt angår tvangsopløsning af kapitalselskaber.

Sagerne omfatter navnlig konkurs, rekonstruktion, gældssanering, tvangsopløsning og konkurskarantæne. Det geografiske område 'Storkøbenhavn' dækker retskredsene, der hører til Københavns Byret, Retten på Frederiksberg, Retten i Glostrup og Retten i Lyngby.

Insolvensskiftesagerne i Sø- og Handelsretten udgør samlet ca. 1/3 af alle insolvensskiftesager i Danmark.

3.2. Tal for insolvensskiftesager 2018 – 2022

Nedenfor ses tallene for henholdsvis modtagne, afsluttede og verserende sager i årene 2018 – 2022.

Tallene viser, at der også i 2022 har været en betydelig produktivitet i Skifteretten inden for alle sagstyper. I 2022 modtog Skifteretten 8.675 sager og afsluttede 8.970, hvilket førte til, at antallet af verserende sager blev nedbragt fra 4.929 ved udgangen af 2021 til 4.646 ved udgangen af 2022.

Modtagne sager	2018	2019	2020	2021	2022
Insolvensskiftesager i alt	10.927	8.909	7.199	8.263	8.675
Konkursbegæringer	4.395	5.170	3.146	4.534	4.219
heraf afsagte konkursdekreter	3.547	4.477	2.411	4.257	3.692
heraf afvist eller tilbagekaldt m.v.	848	693	735	277	526
Rekonstruktionsbehandling	22	23	24	20	61
Forebyggende rekonstruktion					7
Tvangsopløsning af selskaber	6.011	3.141	3.473	3.138	3.805
Gældssaneringsansøgninger	457	531	514	502	541
heraf indledte gældssaneringssager	184	211	152	206	197
heraf nægtet indledt eller tilbagekaldt m.v.	273	320	362	296	344
Andre sager (afhøringer, tvister)	42	44	42	69	42
Note:	Som følge af ny lov i år 2022, er sagstypen Forebyggende rekonstruktion tilføjet. (uden tal i årene før 2022)				

Afsluttede sager	2018	2019	2020	2021	2022
Insolvensskiftesager i alt	6.973	11.664	7.656	8.933	8.970
Konkursbegæringer	2.840	5.312	4.839	3.730	4.562
heraf afsagte konkursdekreter	1.946	4.553	2.411	3.700	3.692
Rekonstruktionsbehandling, herunde 5 forebyggende.	26	20	24	14	58
Forebyggende rekonstruktion					5
Tvangsopløsning af selskaber	3.637	5.877	2.204	4.544	3.790
heraf sluttet pga. manglende midler (KL §143 analogt)	1	346	3	1	4
Gældssaneringsansøgninger	435	415	547	576	513
heraf gældssanering taget til følge	109	112	110	117	83
Andre sager (afhøringer, tvister)	35	40	42	69	42
Note:	Som følge af ny lov i år 2022, er sagstypen Forebyggende rekonstruktion tilføjet. (uden tal i årene før 2022)				

Verserende sager	2018	2019	2020	2021	2022
Insolvensskiftesager i alt	8.598	5.835	5.614	4.929	4.646
Konkurssager	4.985	4.838	3.387	4.212	3.890
Rekonstruktionsbehandling	5	8	4	10	12
Forebyggende rekonstruktion					2
Gældssaneringsansøgninger	192	308	274	198	225
Tvangsopløsning af sager	3.416	681	1.949	509	517
Note:	Som følge af ny lov i år 2022, er sagstypen Forebyggende rekonstruktion tilføjet. (uden tal i årene før 2022)				

3.3. Gennemsnitlige sagsbehandlingstider for insolvensskiftesager

Nedenfor ses de gennemsnitlige sagsbehandlingstider for alle insolvensskiftesager for årene 2018 – 2022 opgjort i antal måneder.

Den samlede gennemsnitlige sagsbehandlingstid steg overordnet set fra 7,7 måneder i 2021 til 7,9 måneder i 2022. Imidlertid kan man se, at sagsbehandlingstiden er faldet i alle underkategori (gældssaneringer, konkurssager, rekonstruktioner og tvangsopløsninger). Når den overordnede sagsbehandlingstid alligevel er steget lidt, dækker det således alene over relative ændringer i størrelsesforholdet mellem sluttede sager inden for forskellige kategorier. Med andre ord kan den samlede sagsbehandlingstid godt stige, selv om sagsbehandlingstiden falder i alle underkategorier, hvis underkategorier med forholdsvis lang sagsbehandlingstid kommer til at fylde mere end underkategorier med forholdsvis kort sagsbehandlingstid.

Gennemsnitlige sagsbehandlingstider i måneder					
	2018	2019	2020	2021	2022
Insolvensskiftesager i alt	7,4	8,0	10,5	7,7	7,9
Gældssaneringer	4,9	5,5	7,6	6,7	5,2
Konkurssager	12,3	13,4	13,9	13,0	12,2
Rekonstruktioner	2,6	1,8	3,3	3,9	2,1
Tvangsopløsninger	3,5	3,3	3,9	3,4	3,2

4. Personale og organisation

Sø- og Handelsretten har ca. 40 fast ansatte medarbejdere samt et varierende antal ansatte på timeløn, især studentermedhjælpere, i alt ca. 46 medarbejdere. I 2022 anvendte vi 40,4 årsværk.

Retten ledes af en retspræsident i samarbejde med en administrationschef og en juridisk sekretariatschef.

Retten dommergruppe består af retspræsidenten, der også er dommer, 4 udnævnte dommere, heraf 2 vicepræsidenter, samt en konstitueret dommer og en sekretariatschef, der primært virker som dommer.

I forhold til juridisk sagsbehandling består retten som beskrevet ovenfor af Retsafdelingen, der behandler de civile sager, og Skifteretten, der behandler de insolvensskifteretlige sager.

I begge afdelinger er et antal dommerfuldmægtige og i Skifteretten også 2 retsassessorer, i alt 15 jurister.

Retten har en gruppe af kontorfunktionærer, pt. 17, heraf 1 afdelingsleder, der udfører sekretæropgaver og sagsbehandling for begge rettens afdelinger i et fælles sekretariat samt en række administrative opgaver. Til det fælles sekretariat er også knyttet et antal studentermedhjælpere (pt. 4).

I marts 2023 ser Sø- og Handelsrettens organisation således ud:

